

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Piae in Deum Constantini voces, & confessorum laus. Cap. XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

Nam quo vehementius quisque eorum, temeritate quadam inductus, ad diuinam Christianorum legem & disciplinam expugnandam. (Sic enim putabat) vehementius acriusque incubuit, hoc certè plus hausit calamitatis: usque eo, uti singulis ipsorum non modò huius vitæ acerbitates, Sed etiam grauissimus ille metus suppliciorum, quæ se expectarent apud inferos subituros, maximam plane afferret molestiam.

Deus honorum administratorem Constantinum delegit.

CAP. XXVIII.

Proinde cum tanta & tam grauis impietas per humanas res permaneret, & Reip. velut à morbo quodam pestifero in periculum funditus intereundi venisset, & ob eam causam magna, eaque salutari curatione egeret, quodnam quæso remedium diuinum numen (illud quidem omnino numen putandum, quod solum & re ipsa est, & vniuerso temporis spatio satis virium ad opem ferendam in se continet) quod inquam remedium aut quam rationem, ad orbem terrarum ex his malis eripiendū excogitauit? dicam equidem: quippe beneficia à Deo opt. max. in nos collata ingenue agnoscere, eaque egregie prædicare, reuera gloriosum est. Deus quidem certe, cū meum ministerium accurate quale esset explorasset, idèque ad ipsius voluntatem explendam idoneum censeret, eodem vtens & mari Britannico, illisque partibus, vbi sol, rato cursu confectò necessariò occidit, initium faciès, eximia quadam potentia & virtute, omnia mala, quæ homines premebant profligauit, & è medio prorsus sustulit: adeo vt mea opera ac diligentia, tum humanū genus, ad cultum augustissimæ legis & disciplinæ reuocatum esset, tum fides sanctissima permagnas ipso deo duce, faceret progressiones.

Piæ in Deum Constantini voces, & confessorum laus.

CAP. XXIX.

Idcirco cum exploratum habeam eū hoc ministerium omnium facilè præstantissimum, mihi tanquam quoddam suæ singularis erga me benevolentia: indicium

EVSEBII DE VITA

commississe, non meipsum dissolutum in eo sedulo ex-
 quendo, quò illi gratiã referam, præstabo: & propterea
 ad regiones in oriente sitas (quæ quidẽ orbis pars, quo
 asperioribus calamitatibus implicata tenetur, eo maius
 firmissq; auxilium à nobis implorat) iter iam suscipere
 animus est: quippe vniuersam omnino vitam, & id totũ,
 quo spiritũ ducò, atq; adeo omnes animi vires, quæ in
 intimo pectore insident, Deo opt. max. à me deberi pro
 certo persuasus sum. Et quanquam profecto non sum in-
 sciens, eos qui spem in rebus cælestibus verè & ex animo
 ponant, hominum benevolentiaẽ neutiquam indigere, &
 qui eam in Dei domicilio cõstanter & firmè collocarint,
 quiq; quo magis se à rerum caducarum fragilitate, scele-
 ribusq; omnibus seiunxerint, hoc plus dignitatis adep-
 turi sint: tamen graues necessitates ad tempus eorũ cer-
 nicibus impositas, & supplicia parum hominũ nature cõ-
 sentanea, ab eis, qui nec culpæ alicuius affines, nec crimi-
 nis cuiusq; rei sunt, quàm longissimè depellere nostra-
 rum partium in primis esse statuo. An non absurdum
 est maximè, vt cum eorum animi tolerantia, & constans
 robur, per illos, qui sint eos diuini cultus & religionis
 causa acerrimè persecuti, satis exploratè cognitum sit,
 eorum gloria à me, qui dei obsequio me totum dicaue-
 uerim, non ad clarissimum augustissimũque splendo-
 rem extollatur.

*Lex pro exulum liberatione, publicorum munerum vaca-
 tione, & bonorum hæstæ subiectorum re-
 stitutione. CAP. XXX.*

OMnes igitur, siue qui crudelibus iudicum sententiis
 subiecti, quibuscumq; temporibus illud ipsis con-
 tingerit, patriam cum exilio ideo commutare coacti
 fuerint, quod & honorem erga Deum & fidem, cui totis
 animæ viribus se consecrauerunt, non neglexerunt, siue
 qui inter Curiaẽ ministros numerati sunt, cum in eorum
 numerum non iure fuissent antea relati, omnes inquam
 isti tum patriis sedibus, tum otio consueto restituti, deo
 omnium liberatori gratias agant. Siue præterea, qui re-
 bus suis